Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Nr. 26. Warszawa, dnia 20 września 1936 r. Rok XIX.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 50 gr.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 38-187 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn."

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

Sprzedaż numerów pojedyńczych i ubiegłych roczników — Warszawa, ul. Senatorska 29 sklep Nr. 22, tel. 696-87;
Wysyłka pojedyńczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowem.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

I. ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

II. OKÓLNIKI Nr. Nr. 71 — 72.

III. PISMA OKÓLNE.

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 68 — 69.

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 207—209.

C. BIBLJOGRAFIA.

I. WYDAWNICTWA ZALECONE.

A.

I. Rozporządzenia i Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

182.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 28 sierpnia 1936 r.

o utworzeniu Dywizjonu Konnego Policji Państwowej w m. st. Warszawie.

Na zasadzie art. 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 27 z 1931 r.), zarządzam, co następuje:

§ 1. Przy Komendzie Głównej Policji Państwowej tworzy się Dywizjon Konny Policji Państwowej z siedzibą w m. st. Warszawie, przeznaczony do specjalnych zadań służby bezpieczeństwa.

§ 2. O użyciu dywizjonu do służby na terenie m. st. Warszawy i poszczególnych województw decyduje Minister Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Na czele dywizjonu stoi Dowódca Dywizjonu Konnego Policji Państwowej w stopniu oficera.

Dywizjon składa się z Dowództwa Dywizjonu Konnego Policji Państwowej, jako administracyjnego i taktycznego organu pracy dowódcy i z trzech szwadronów.

§ 4. Każdy szwadron składa się z dowódcy szwadronu, w stopniu oficera, pocztu dowódcy i trzech plutonów.

§ 5. W skład poszczególnych plutonów wchodzą: dowódca plutonu w stopniu oficera — wyjątkowo w stopniu starszego przodownika — 4 sekcje po 6 konnych szeregowych i pół sekcji łączników konnych.

W przypadku wydzielenia plutonu do samodzielnego działania przez dłuższy czas, Komendant Główny Policji Państwowej, uzupełni pluton służbą administracyjną.

§ 6. Przy dowództwie dywizjonu Komendant Główny Policji Państwowej tworzy oddziały remontu koni dla potrzeb Policji Państwowej i ustala ich etat.

§ 7. Wykonanie niniejszego zarządzenia poruczam Komendantowi Głównemu Policji Państwowej.

§ 8. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER

183.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 9 września 1936 r.

w sprawie kursu specjalnego dla szeregowych, pełniących funkcje szefów szwadronów w oddziałach konnych Policji Państwowej.

Na podstawie art. 44 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 27 z 1931 r.) zarządzam utworzenie przy Szkole Oficerów Policji Państwowej w Warszawie w terminie do dnią 17-go września 1936 r. jednomiesięcznego kursu specjalnego dla szeregowych, pełniących funkcje szefów szwadronów w oddziałach konnych Policji Państwowej.

Kurs liczyć będzie 20 szeregowych.

Program kursu w załączniku.

Ocena postępów w nauce odbywać się będzie na zasadzie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 marca 1929 r. o wyszkoleniu zawodowem oraz o zasadach doszkolenia szeregowych Policji Państwowej (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 3, poz. 71) z tem, że absolwenci, kończący kurs z wynikiem dodatnim, otrzymują zamiast świadectwa odpowiednie zaświadczenia.

Wyznaczenie fachowo-naukowego kierownictwa kursu, oraz jego personelu, ustalenie wzoru zaświadczenia, jak również innych potrzebnych zarządzeń poruczam Komendantowi Głównemu Policji Państwowej.

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER

Załącznik do zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 września 1936 r.

PROGRAM

kursu specjalnego dla szeregowych, pełniących funkcje szefów szwadronów w oddziałach konnych Policji Państwowej.

1) Pielęgnacja konia . .	godz.	48
2) Nauka jazdy konnej .	„	96
3) Władanie bronią . . .	„	24
4) Ćwiczenia piesze . . .	„	24
Ogółem . . .	godz.	192

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

184.

OKÓLNIK Nr. 71

z dnia 17 września 1936 r.

o przestrzeganiu przepisów o ruchu na drogach.

(Nr. AP. 51-116).

Do
P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę oraz Starostów.

Wysiłki, mające na celu skłonienie ludności do przestrzegania przepisów o ruchu na drogach, nie dają dostatecznych wyników. W dalszym ciągu stale daje się zauważyć przekraczanie najbardziej nawet zasadniczych norm z tego zakresu. Należy przypuszczać, że coraz mniej wchodzi tu w grę nieznajomość przepisów, a olbrzymia większość tych wykroczeń wywoływana jest lekceważącym ustosunkowaniem się do tej sprawy osób używających dróg.

W pierwszym rzędzie wykroczeń dopuszczają się jeżdżący pojazdami konnymi, rowerzyści oraz poganiacze zwierząt, rzadziej kierowcy pojazdów mechanicznych.

Wpływ obecnego stanu rzeczy na ogólne bezpieczeństwo i porządek ruchu nie wymaga podkreślenia, na wypadek zaś wojny, podniecenego nastroju i wzmożonego ruchu na drogach takie nieposzanowanie przepisów może mieć bardzo daleko idące konsekwencje zarówno dla używających dróg, jak i dla sprawności przegrupowywania wojsk i o. p. l. g.

W związku z tym, uzupełniając okólniki Nr. 93 z dnia 18.VIII.1923 r., Nr. 3 z 9.I.1926 r., Nr. 27 z dnia 5.III.1926 r. i Nr. 150 z dnia 19.VII 1927 r. (Zb. Zarz. Min. Spraw Wewn. str. 171 i nast.) w porozumieniu z Panem Ministrem Komunikacji, proszę o wydanie zarządzeń, przypominających obowiązek bacznego nadzorowania ruchu drogowego przy każdej sposobności. Szczególnie ostrego przeciwdziałania wymagają przypadki świadomego naruszania przepisów; w tych więc razach, gdy znajomość przekroczonego przepisu nie ulega wątpliwości, należy stosować surowe kary.

(—) Sławoj Składkowski
MINISTER

185.

OKÓLNIK Nr. 72

z dnia 19 września 1936 r.

o technice legislacyjnej przy nowelizowaniu przepisów (uzupełnienie zał. Nr. 6 do § 117 Regulaminu Min. Spraw Wawnętrznych).

(Nr. GL. 47-23).

Do
P. P: Dyrektorów (Gabinetu, Departamentów i Biur), Naczelników Wydziałów i Urzędników referujących w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

Wskutek okólnika Nr. 55 Pana Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1936 r. Nr. 55-28/3 — punkt 3 rozdziału V („Redakcja postanowień aktu") załącznika Nr. 6 do § 117 Regulaminu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (str. 77) otrzymuje brzmienie następujące:

3) Przy częściowej zmianie aktów dawniejszych zamieszcza się w projektach nowel z reguły nowe brzmienie całych artykułów czy ustępów, a co najmniej punktów nowelizowanego aktu w ten sposób, aby każdy z nowych tekstów wyrażał, o ile możności zamkniętą myśl i sens dla siebie. Unikać zatem należy stosowanych niekiedy zwrotów: „wyrazy . . . . zastępuje się wyrazami . . . . .", „skreśla się kropkę, a na jej miejsce stawia się przecinek oraz dodaje wyrazy . . . . ." i t. p. Nowelizację należy przeprowadzać w sposób następujący:

„Ustawa (rozporządzenie, dekret Prezydenta Rzeczypospolitej) z dnia . . . . . . w sprawie . . . . . (Dz. U. R. P. Nr. . . ., poz. . . . .) ulega następującym zmianom:

1) art. . . . . . otrzymuje brzmienie następujące: . . . . .

2) w art. . . . . . dodaje się ustęp (2) o brzmieniu następującym: . . . . .

3) po art. 21 . . . . . wprowadza się art. 21 a) i art. 21 b) o brzmieniu następującym: . . . . .

4) art. . . . . . ust. (. . . . .) pkt. . . . . . lit. . . . . . otrzymuje brzmienie następujące: . . . . .

Ponieważ przy zaleconej wyżej metodzie nowelizacji mogą niekiedy powstać trudności przy ustalaniu różnicy między tekstem zaprojektowanym a dotychczas obowiązującym—należy w treści uzasadnień, dołączanych do projektów, prócz motywów merytorycznych, podawać odpowiednie wyjaśnienia, podkreślające tę różnicę.

(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

186.

DECYZJA.

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 roku (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 8 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) udzielam w porozumieniu z Ministrem Spraw Zagranicznych „Polskiemu Stowarzyszeniu Kobiet z wyższem wykształceniem" (Warszawa, ul. Chmielna 25) pozwolenia na używanie odznaki zagranicznej Federacji Międzynarodowej „International Federation of Uniwersity Women" w kształcie emaliowanej okragłej tarczy szafirowej, okolonej złotym łańcuchem, w środku tarczy złoty znicz gorejący, ponad którym widnieją złote inicjały „I. F. U. W.".

Odznakę mają prawo nosić na agrafce członkinie „Polskiego Stowarzyszenia Kobiet z wyższem wykształceniem".

(Warszawa, dnia 12 sierpnia 1936 r. Nr. AP. 3-248).

Za MINISTRA
(—) Kawecki
PODSEKRETARZ STANU

187.

PISMO OKÓLNE

z dnia 8 września 1936 r.

o należnościach w postępowaniu dyscyplinarnym.

(Nr. GB. 50-209).

Wszystkim Urzędom Wojewódzkim, Komisariatowi Rządu na m. st. Warszawę i Urzędowi Spraw Mniejszości w Katowicach.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości i użytku służbowego pismo Ministerstwa Skarbu z dn. 24.VIII.1936 r. N. D. III. 9309/3/36.

(—) Hausner
DYREKTOR GABINETU MINISTRA

Ponadto otrzymują:

a) Komenda Główna Policji Państwowej
b) Korpus Ochrony Pogranicza
c) Główny Urząd Statystyczny

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. III. 9309/3/36.
Warszawa,
dnia 24 sierpnia 1936 r.

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu i Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw.

Wobec powstałych wątpliwości w związku z wykonaniem przepisu ostatniego ustępu § 29 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. o komisjach dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko funkcjonariuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 790), Ministerstwo Skarbu wyjaśnia co następuje:

Gdy uwolnionym od winy jest funkcjonariusz państwowy w czynnej służbie, bądź były funkcjonariusz państwowy względnie funkcjonariusz w stanie spoczynku, koszty podróży o których mowa w wyżej przytoczonym przepisie przysługują według norm, ustalonych dla funkcjonariuszów państwowych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 marca 1934 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 320), zmienionego rozporządzeniami Rady Ministrów z dn. 23 maja 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 272) oraz z dnia 2 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 393).

Nadmienia się przy tym, że zwrot omawianych wyżej kosztów następuje bez diet.

Normy należności świadków fukcjonariuszów państwowych reguluje szczegółowo przepis art. 588 kodeksu postępowania karnego (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 725 z 1932 r.).

Zarazem wyjaśnia się, że wysokość strawnego, o którym mowa w § 1 omawianego artykułu jako należności, przeznaczonej na pokrycie kosztów utrzymania świadków ustala—zgodnie z § 29 rozporządzenia Rady Ministrów na wstępie powołanego—władza, przy której istnieje komisja dyscyplinarna I instancji; przy czym względy praktyczne uzasadniają przyznawanie świadkom, którzy są funkcjonariuszami państwowymi, strawnego w wysokości diet, przysługujących im w razie podróży służbowych.

(—) T. Grodyński
PODSEKRETARZ STANU

188.

PISMO OKÓLNE

z dnia 18 września 1936 r.

o kwalifikacjach inżynierów ogrodników.

(Nr. SS. 52-38-2)

Do

P. P. Wojewodów, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

Uzupełniając pismo okólne z dnia 15 kwietnia 1936 r. Nr. SS. 41/213-1 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 11, poz. 69), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych powiadamia, że poza Państwową Szkołą Ogrodnictwa w Poznaniu, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego kształci również na Wydziale Ogrodniczym inżynierów ogrodników, których specjalnością jest ogrodnictwo ozdobne.

W związku z powyższym inżynierowie ogrodnicy Wydziału Ogrodnictwa S. G. G. W. powinni być możliwie szeroko zatrudniani przy planowaniu, zakładaniu i pielęgnowaniu plantacyj miejskich. Pożądanem jest również umożliwienie absolwentom Wydziału Ogrodniczego S. G. G. W. odbywanie praktyki w większych miastach Państwa.

ZA DYREKTORA DEPARTAMENTU
(—) Podwiński
NACZELNIK WYDZIAŁU

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 10 września Nr. 68 Rok 1936

Poz. 491. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 8 września 1936 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień porozumienia polsko-niemieckiego z dnia 18 lipca 1936 r., dotyczącego uzupełnienia umowy gospodarczej między Polską a Niemcami z dnia 4 listopada 1935 r.

Poz. 492. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1936 r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. o uposażeniu funkcjonariuszów administracji lasów państwowych.

Poz. 493. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1936 r. o oznaczaniu pochodzenia niektórych kategorii towarów w wewnętrznym handlu detalicznym.

Na podstawie art. 7 ust. 1) lit. a) ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 56, poz. 467) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Na każdym towarze z kategorii, wyszczególnionych w § 2, należy umieścić:

1) firmę przedsiębiorstwa, które dany towar wyprodukowało,

2) jego siedzibę główną,

3) miejsce fabrykacji lub wyrobu towaru, o ile towar wyprodukowano nie w miejscu siedziby głównej przedsiębiorstwa.

(2) Oznaczenia, wymagane w pkt 2 i 3 ustępu poprzedzającego, powinny być wykonane literami identycznej wielkości. W stosunku do kategorii towarów, wskazanych w § 2 pkt 1 lit. a) i b) i pkt 3, powyższe dane można umieszczać na etykietach czołowych lub, jeżeli towar znajduje się w sprzedaży bez opakowania, na samym towarze. Względem pozostałych kategorii towarów, wskazanych w § 2, należy przestrzegać umieszczenia odnośnych danych na czołowych etykietach.

(3) Niedopuszczalne jest:

1) umieszczanie danych oznaczeń na specjalnych nalepkach,

2) umieszczanie ich na etykiecie czołowej w sposób wprowadzający w błąd lub mało widoczny

§ 2. Przepisy rozporządzenia niniejszego dotyczą wyprodukowanych w kraju zarówno przez firmy krajowe, jak i zagraniczne i przeznaczonych do wewnętrznego handlu detalicznego w Polsce:

1. a) wyrobów toaletowych i mydeł,

b) środków kosmetycznych,

c) wyrobów perfumeryjnych;

2. a) artykułów żywności oraz środków odżywczych i dietetycznych, o ile artykuły te i środki są sprzedawane w gotowym opakowaniu,

b) wód mineralnych naturalnych i sztucznych, zarówno leczniczych jak i stołowych,

c) preparatów leczniczych,

d) środków opatrunkowych;

3. wyrobów pyrotechnicznych, a mianowicie:

a) ogni sztucznych, w szczególności: rakiet, bomb, pocisków, kół ognistych, słońc ognistych, wiatraków ognistych, kaskad ognistych, fontanien ognistych, rzymskich świec, obrazów pyrotechnicznych,

b) zabawek pyrotechnicznych, w szczególności: naboi do pistoletów dziecięcych, świeczek iskrowych, papierków, kulek, laseczek, żabek, bąków i t. p.,

c) przedmiotów wybuchowych, służących do wywoływania efektów akustycznych, w szczególności petard sygnalizacyjnych i ostrzegawczych,

d) przedmiotów łatwo zapalnych, w szczególności: lontów, zapalników, pochodni magnezjowych, ogni bengalskich pod wszelkimi postaciami, świec dymnych.

§ 3. Nie stosujący się do przepisów rozporządzenia niniejszego karani będą stosownie do art. 7 ust. 2) ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

§ 4 Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Przemysłu i Handlu, Spraw Wewnętrznych, Opieki Społecznej oraz Sprawiedliwości.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia; jednocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Rady Ministrów: z dnia 21 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 7, poz. 43) oraz z dnia 24 czerwca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 409).

Poz. 494. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 21 sierpnia 1936 r. o warunkach wysyłania niektórych przesyłek pocztowych za granicę.

Poz. 495. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 sierpnia 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu o komunalnym funduszu pożyczkowo-zapomogowym.

Na podstawie art. 1 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 czerwca 1927 r. o utworzeniu komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 448), zmienionego częściowo ustawą z dnia 10 marca 1932 r. o zmianie przepisów w sprawie komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 329) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Komunalny fundusz pożyczkowo-zapomogowy składa się z dwóch osobnych funduszów: pożyczkowego i zapomogowego.

(2) Fundusz pożyczkowy tworzy się:

1) z 4/7 wpływów z dodatków komunalnych do państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji i udziału w opłacie monopolowej od spirytusu przekazywanych na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr. 62, poz. 454);

2) z wpływów z 10%-wego dodatku komunalnego do państwowego podatku od spadków i darowizn przekazywanych komunalnemu funduszowi pożyczkowo-zapomogowemu zgodnie z art. 16 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

(3) Fundusz zapomogowy tworzy się:

1) z procentów płaconych przez Polski Bank Komunalny (§ 2) i procentów pochodzących z udzielanych pożyczek;

2) z 3/7 wpływów z dodatków komunalnych do państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji i udziału w opłacie monopolowej od spirytusu przekazywanych na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego zgodnie z art. 10 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych;

3) z wpływów z dodatków komunalnych do scalonego podatku przemysłowego należnych związkom samorządowym za czas do dnia 31 grudnia 1934 r. a przekazywanych komunalnemu funduszowi pożyczkowo-zapomogowemu stosownie do postanowienia art. 8 ust. 4 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych;

4) z 35%-wych odliczeń od bieżących wpływów z dodatków komunalnych do scalonego podatku przemysłowego — zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych.

(4) Odliczeń na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego dokonywać będzie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przy każdorazowym rozdziale między związki samorządowe wpływów: a) z dodatków komunalnych do państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji, b) z udziału w opłacie monopolowej od spirytusu oraz c) z dodatków komunalnych do scalonego podatku przemysłowego.

(5) Dodatek komunalny do państwowego podatku od spadków i darowizn przekazuje się na rzecz komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego w sposób przewidziany w § 70 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 937).

§ 2. (1) Komunalny fundusz pożyczkowo-zapomogowy ulokowany jest w Polskim Banku Komunalnym, do którego należy techniczna strona administrowania funduszem i który za te czynności pobierać będzie $^3/_4$% w stosunku rocznym od sum udzielonych w formie pożyczek.

(2) Od sum wpłaconych do Polskiego Banku Komunalnego na rachunek funduszu pożyczkowo zapomogowego Bank płacić będzie procenty w wysokości i według zasad obliczenia, jakie są lub będą w przyszłości przyjęte przez Pocztową Kasę Oszczędności dla rachunków przekazowych (czekowych).

§ 3. Zgłoszenia o pożyczki i zapomogi z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego powinny być kierowane bezpośrednio do Polskiego Banku Komunalnego, który przedstawi je do decyzji specjalnej komisji (§ 4).

§ 4. (1) Komisja, o której mowa w § 3, urzędować będzie przy Polskim Banku Komunalnym i składać się będzie z przedstawiciela Ministra Spraw Wewnętrznych w charakterze przewodniczącego komisji, przedstawiciela Ministra Skarbu, dwóch przedstawicieli związku Miast Polskich oraz dwóch przedstawicieli Związku Powiatów Rzeczypospolitej a nadto z dwóch przedstawicieli Polskiego Banku Komunalnego z prawem głosu doradczego.

(2) Przedstawicieli Związku Miast Polskich i Związku Powiatów Rzeczypospolitej powołuje na każdy rok budżetowy Minister Spraw Wewnętrznych spośród kandydatów, przedstawionych corocznie w liczbie pięciu przez każdą z wymienionych organizacji.

(3) Posiedzenia komisji są prawomocne przy obecności przewodniczącego i trzech członków komisji posiadających prawo głosu stanowczego. Uchwały komisji zapadają większością głosów. W razie równości głosów uważa się za przyjęty ten wniosek, za którym głosował przewodniczący.

(4) Posiedzenie komisji zwołuje przewodniczący w porozumieniu z Polskim Bankiem Komunalnym. Członkowie komisji posiadający prawo głosu stanowczego otrzymują za każde posiedzenie diety w wysokości ustalonej przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Diety te obciążają fundusz pożyczkowo-zapomogowy.

§ 5. (1) Pożyczki krótko i długoterminowe z funduszu pożyczkowo-zapomogowego mogą być udzielane gminom miejskim, powiatowym związkom samorządowym, związkom międzykomunalnym, utworzonym dla celów opieki społecznej i szpitalnictwa oraz centralnym zrzeszeniom samorządowym.

(2) Przez centralne zrzeszenia samorządowe, o których mowa w art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 329) rozumieć należy w szczególności istniejące obecnie w Warszawie następujące instytucje:

1) Związek Miast Polskich), 2) Związek Powiatów Rzeczypospolitej, 3) Związek Gmin Wiejskich i 4) Gospodarcze Zrzeszenie Samorządu Terytorialnego, Spółdz. z o. o.

3) Gminy wiejskie nie mogą samodzielnie zaciągać pożyczek z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego, natomiast powiatowe związki samorządowe mogą zaciągać pożyczki nie

tylko w imieniu własnym na swoje potrzeby, lecz również na udzielenie pomocy kredytowej dla gmin wiejskich.

§ 6. (1) Pożyczki krótkoterminowe udzielane będą zasadniczo na okres czasu do 12 miesięcy. Komisja (§ 4) może przedłużyć termin ten do trzech lat, jak również może oznaczyć jaki procent wpływów przypadających dłużnemu związkowi samorządowemu będzie Polski Bank Komunalny potrącać na spłatę pożyczki.

(2) Pożyczki krótkoterminowe będą oprocentowane w wysokości 3% w stosunku rocznym, niezależnie od prowizji Polskiego Banku Komunalnego (§ 2).

(3) Pożyczki bezprocentowe udzielane będą tylko w przypadkach wyjątkowo ciężkiej sytuacji finansowej związku samorządowego stwierdzonej przez władzę nadzorczą nad tym związkiem. Od pożyczek tych związki samorządowe płacić będą tylko prowizję na rzecz Polskiego Banku Komunalnego (§ 2).

(4) Pierwszeństwo do otrzymania krótkoterminowych pożyczek z funduszu pożyczkowo-zapomogowego mieć będą te związki samorządowe, które znajdują się w ciężkiej sytuacji finansowej bądź z powodu zmniejszenia swych dochodów, bądź wskutek konieczności szybkiego pokrycia wydatku, który związek samorządowy obowiązany jest ponieść, a którego przewidzieć nie mógł w swym budżecie (np. wybuch epidemii).

(5) W zobowiązaniu dłużnym powinna być wyrażona zgoda związku samorządowego na przekazywanie przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych należnych związkowi wpływów z dodatków komunalnych do państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji i udziału związków samorządowych w opłacie monopolowej od spirytusu oraz dodatków komunalnych do scalonego podatku przemysłowego za pośrednictwem Polskiego Banku Komunalnego celem zabezpieczenia pożyczki zaciągniętej z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego.

§ 7. Pożyczki długoterminowe będą udzielane zasadniczo na okres nie dłuższy niż 30 lat. W przypadku uznania sytuacji finansowej związku samorządowego za wyjątkowo trudną może komisja powołana do przyznawania pożyczek z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego, na prośbę związku samorządowego, popartą przez jego władzę nadzorczą przyznać pożyczkę długoterminową na okres dłuższy aniżeli lat 30 nie przekraczający jednak lat 50.

§ 8. (1) Pożyczki długoterminowe będą udzielane na następujące cele:

a) na inwestycje, które związki samorządowe podejmują w wykonaniu ich ustawowych zadań, a które się nie rentują, jako to: szkoły, szpitale, przychodnie, przytułki, drogi, bruki i t. p.; w wyjątkowych przypadkach, w miarę rozporządzalnych kredytów, mogą być udzielane pożyczki długoterminowe również na dokończenie inwestycji rentujących się, o ile ich stan grozi zniszczeniem włożonego kapitału, lub też na spłatę zobowiązań krótkoterminowych zaciągniętych przez związek samorządowy na dokończenie takich inwestycji;

b) na konwersję pożyczek krótkoterminowych zaciągniętych z funduszu pożyczkowo-zapomogowego.

(2) Przy ubieganiu się o kredyty długoterminowe na cele wymienione w zdaniu drugim pod lit. a) niniejszego paragrafu powinien związek samorządowy wykazać, że wydatki na odnośne inwestycje były preliminowane w budżecie i pokrycie ich opierało się na realnych podstawach oraz że brak funduszów na ich wykończenie powstał z przyczyn nie dających się przewidzieć i niezależnych od związku samorządowego.

§ 9. (1) Pożyczki długoterminowe będą udzielane w złotych w złocie przy zastosowaniu postanowień art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855) i oprocentowane będą na 2½% w stosunku rocznym, niezależnie od prowizji Polskiego Banku Komunalnego (§ 2). Udzielane one będą związkom samorządowym na skrypt dłużny związku w zasadzie bez osobnego zabezpieczenia pożyczki przez hipotekę albo zastaw, z wyjątkiem zabezpieczenia na wpływach z dodatków komunalnych do podatków państwowych od spożycia, zużycia względnie produkcji, udziału w opłacie monopolowej od spirytusu oraz dodatków komunalnych do scalonego podatku przemysłowego, na których w szczególności będzie zabezpieczona terminowa spłata procentów i rat amortyzacyjnych. Przy ubieganiu się o przyznanie pożyczki muszą związki samorządowe wykazać, iż stan ich gospodarki finansowej gwarantuje terminowy zwrot pożyczki i że wymienione wyżej wpływy wolne są od zajęcia.

(2) Wypłata pożyczek długoterminowych może nastąpić zarówno jednorazowo w całej sumie przyznanej pożyczki, jako też ratami.

(3) W skrypcie dłużnym, jaki ma być wystawiony przez związek samorządowy, powinien tenże związek przyjąć zobowiązanie, iż w oznaczonym okresie czasu wykaże zużycie pożyczki bądź jej rat na ten cel, na który pożyczka została udzielona. Przepis ten nie dotyczy pożyczek długoterminowych powstałych z konwersji pożyczek krótkoterminowych.

(4) W przypadku zużycia pożyczki wbrew przeznaczeniu pożyczka podlega natychmiastowemu zwrotowi, ewentualnie przez bezzwłoczne zajęcie na jej spłatę wpływów komunalnych, o których mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu.

§ 10. Odsetki płatne są z góry w terminach półrocznych każdorazowo w dniach 1 czerwca i 1 grudnia — od każdorazowej pozostałości długu, przy czym odsetki należne za okres od pierwszego terminu ich płatności potrąca się z sumy pożyczkowej przy jej wypłacie.

§ 11. (1) Spłata pożyczek dokonywać się będzie w równych ratach półrocznych w terminach wymienionych w § 10, przy czym:

1) dla pożyczek z terminem do lat 10 — pierwsza rata płatna będzie po upływie 12 miesięcy od daty udzielenia pożyczki,

2) dla pożyczek z terminem dłuższym niż lat 10 — pierwsza rata płatna będzie po upływie 18 miesięcy od daty udzielenia pożyczki.

(2) Spłacanie ratami pożyczek długoterminowych powstałych z konwersji pożyczek krótkoterminowych rozpoczyna się od najbliższego terminu półrocznego w bezpośrednio następującym roku budżetowym.

(3) Komisja powołana do przyznawania pożyczek z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego może ustalić spłatę pożyczki długoterminowej według planu amortyzacyjnego w ratach półrocznych, jednakowych przez cały okres umorzenia pożyczki, przy czym suma raty obejmowałaby częściową spłatę kapitału i spłatę odsetek.

(4) W przypadku uznania sytuacji finansowej związku samorządowego za wyjątkowo trudną może również komisja zawiesić spłatę kapitału wierzytelności nie dłużej jednak niż na lat 5 oraz zawiesić płatność odsetek albo częściowo lub całkowicie zwolnić od opłacania odsetek, jednak w zasadzie nie dłużej niż na lat 5.

(5) Zawieszenie płatności rat kapitału i płatności odsetek lub też zwolnienie od obowiązku opłacania odsetek nie zwalnia od obowiązku opłacania prowizji na rzecz Polskiego Banku Komunalnego (§ 2).

§ 12. Jeżeli w ciągu 14 dni od terminu płatności nie zostaną uiszczone należności wymienione w §§ 6, 9, 10 i 11, to od zaległych sum obliczane będą procenty w podwójnej wysokości. Zarazem na podstawie uchwały komisji przyznającej pożyczki, Polski Bank Komunalny przystąpi do egzekucji zaległych należności zgodnie z przepisami swego statutu, a przede wszystkim zajmie wpływy, o których mowa w §§ 6 i 9.

§ 13. Związkom międzykomunalnym utworzonym dla celów opieki społecznej i szpitalnictwa oraz centralnym zrzeszeniom samorządowym mogą być udzielane z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego jedynie oprocentowane pożyczki, zarówno krótkoterminowe jak i długoterminowe na okresy czasu, ustalone dla związków samorządowych w §§ 6 i 7 niniejszego rozporządzenia z tym, iż pożyczki długoterminowe będą udzielane centralnym zrzeszeniom samorządowym wyłącznie na cele wymienione w § 8 pod lit. b), a związkom międzykomunalnym na cele wymienione w § 8 pod lit. b) oraz na inwestycje, które związki te podejmują w wykonaniu ich zadań statutowych.

§ 14. (1) Przy ubieganiu się o przyznanie pożyczki centralne zrzeszenia samorządowe oraz związki międzykomunalne wymienione w § 5 muszą wykazać, iż stan ich gospodarki finansowej gwarantuje terminowy zwrot pożyczki. Pożyczki udzielane im będą na ich skrypt dłużny z zabezpieczeniem hipotecznym albo bankowym lub też z poręką związków samorządowych, albo za podkładem weksli wystawianych przez związki samorządowe.

(2) W przypadku starania się o pożyczkę przez Związek Miast Polskich lub przez Związek Powiatów Rzeczypospolitej — przedstawiciele interesowanych instytucji, występujący z jej ramienia jako członkowie komisji do rozdziału pożyczek z komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego, nie biorą udziału w posiedzeniu komisji o tyle o ile ono dotyczy przyznania tejże pożyczki. Gdyby wskutek ich nieobecności w chwili głosowania zostało łącznie z przewodniczącym mniej niż 3 członków komisji posiadających prawo głosu stanowczego, decyzję komisji co do przyznania pożyczki odracza się do następnego posiedzenia.

§ 15. Z funduszu zapomogowego utworzonego w sposób przewidziany w § 1 ust. (3) niniejszego rozporządzenia będą udzielane zapomogi tym gminom miejskim i powiatowym związkom samorządowym na własne potrzeby, jak również dla gmin wiejskich, których dochody — bez ich własnej winy — nie wystarczają na wypełnienie ich własnych zadań ustawowych z tym, iż wpływy, o których mowa w p. 3 ust. (3) § 1 niniejszego rozporządzenia, zostają przeznaczone dla gmin miejskich, a przede wszystkim tych, które doznały uszczerbku w swych dochodach wskutek zniesienia komunalnego podatku od towarów przywożonych drogami żelaznymi i wodnymi, wpływy zaś, o których mowa w p. 4 ust. (3) § 1 niniejszego rozporządzenia, przeznaczone zastają na udzielanie zapomóg przede wszystkim tym gminom miejskim, które wskutek scalenia podatku przemysłowego poniosły uszczerbek w swoich dochodach. Związkom samorządowym objętym postępowaniem oddłużeniowym na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 846) mogą być przyznawane zapomogi również w formie całkowitego lub częściowego umorzenia przyznanych poprzednio pożyczek. W związku z postępowaniem oddłużeniowym, w okresie do dnia 31 marca 1941 r., mogą być również z ogólnych środków komunalnego funduszu pożyczkowo-zapomogowego udzielane zapomogi centralnym zrzeszeniom samorządowym oraz instytucjom finansowym powstałym z udziałów związków samorządowych, a to do wysokości połowy corocznych wpływów funduszu.

§ 16. (1) Kontrola nad czynnościami Polskiego Banku Komunalnego związanymi z administrowaniem komunalnym funduszem pożyczkowo-zapomogowym należeć będzie do komisji, o której mowa w § 4.

(2) Polski Bank Komunalny obowiązany jest składać co kwartał Ministrowi Spraw Wewnętrznych sprawozdanie z administrowania komunalnym funduszem pożyczkowo-zapomogowym.

§ 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych:

1) z dn. 17 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 783),
2) z dn. 8 kwietnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 275),
3) z dn. 25 sierpnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 517),
4) z dn. 30 czerwca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 564),
5) z dn. 25 maja 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 489),
6) z dn. 8 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 231).

z 15 września Nr. 69 Rok 1936

Poz. 496. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 września 1936 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień podpisanego w Wiedniu dnia 29 lipca 1936 r. układu dodatkowego do konwencji handlowej między Polską i Austrią, podpisanej dnia 11 października 1933 r.

Poz. 497. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 sierpnia 1936 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 9 października 1934 r. „Przepisy wykonawcze do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o ustanowieniu taryfy celnej przywozowej".

Poz. 498. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 28 sierpnia 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości w sprawie zmian w statutach: Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego oraz Banku Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego.

Poz. 499. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 sierpnia 1936 r. o organizacji Policji Państwowej m. st. Warszawy.

Na podstawie art. 17 i 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 5, poz. 27) zarządzam co następuje:

§ 1. Artykuły wymienione w niniejszym rozporządzeniu bez żadnego określenia oznaczają artykuły rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 5, poz. 27).

§ 2. Obszar m. st. Warszawy pod względem terytorjalnym tworzy okrąg, który dzieli się na obwody odpowiadające podziałowi obszaru m. st. Warszawy dla celów administracji rządowej na powiaty grodzkie.

Obwody dzielą się na rejony komisariatów Policji Państwowej.

§ 3. Na czele Policji Państwowej m. st. Warszawy stoi Komendant P. P. m. st. Warszawy.

§ 4. Do zadań Komendanta P. P. m. st. Warszawy należą sprawy wyszczególnione w art. 24.

§ 5. Przepisy dotyczące komendantów wojewódzkich Policji Państwowej stosują się do Komendanta P. P. m. st. Warszawy, jeżeli w poszczególnych przypadkach nie jest wyraźnie inaczej postanowione.

§ 6. W zakresie wykonywania funkcji określonych w ust. 1 art. 1 Policja Państwowa m. st. Warszawy podlega Komisarzowi Rządu m. st. Warszawy.

§ 7. Organem pracy Komendanta P. P. m. st. Warszawy jest Komenda P. P. m. st. Warszawy.

W skład Komendy P. P. m. st. Warszawy wchodzą:

a) zastępcy, którzy pełnią funkcje poruczone im przez Komendanta P. P. m. st. Warszawy,
b) referaty.

§ 8. Na czele Policji Państwowej obwodu m. st. Warszawy stoi Komendant Policji Państwowej obwodu m. st. Warszawy.

Do jego zadań należą: sprawy wyszkolenia i utrzymania dyscypliny, technicznego wykonywania służby w podległych mu komisariatach, kontrola komisariatów oraz sprawy poruczone przez Komendanta P. P. m. st. Warszawy.

W sprawach z zakresu funkcji określonych w art. 1 ust. 1 właściwi starostowie grodzcy wydają zarządzenia ogólne dotyczące całego obwodu za pośrednictwem Komendantów P. P. odnośnych obwodów.

§ 9. Służbę z zakresu bezpieczeństwa w poszczególnych rejonach obwodów m. st. Warszawy pełnią komisariaty Policji Państwowej, tworzone na podstawie art. 20 ust. 2.

Niektóre z komisariatów mogą być przeznaczone do zadań specjalnych, mianowicie do służby na obszarze Wisły i przyległych terenach, dworców kolejowych i t. p.

§ 10. Do zadań nie dających się wykonać siłami komisariatów istnieje w m. st. Warszawie Rezerwa Policji Państwowej m. st. Warszawy.

§ 11. Na czele Rezerwy Policji Państwowej m. st. Warszawy stoi Komendant Rezerwy P. P. m. st. Warszawy podległy Komendantowi P. P. m. st. Warszawy.

O użyciu tej Rezerwy do służby na terenie m. st. Warszawy decyduje Komisarz Rządu m. st. Warszawy po wysłuchaniu opinii Komendanta P. P. m. st. Warszawy.

§ 12. Rezerwa Policji Państwowej m. st. Warszawy składa się z Komendy Rezerwy P. P. m. st. Warszawy jako organu pracy Komendanta Rezerwy P. P. m. st. Warszawy i z kompanii z dowódcami kompanii na czele.

§ 13. W sprawie organizacji policyjnej służby śledczej w m. st. Warszawie mają zastosowanie przepisy wydane w drodze osobnego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 14. Wydanie szczegółowych przepisów o organizacji Komendy P. P. m. st. Warszawy, Komend P. P. obwodów m. st. Warszawy, Rezer-

wy Policji Państwowej m. st. Warszawy i ich obsadzie personalnej w ramach ogólnego etatu osobowego Policji Państwowej oraz trybie urzędowania poruczam Komendantowi Głównemu Policji Państwowej.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia; z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 września 1928 r. w sprawie organizacji Policji Państwowej w m. st. Warszawie (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 787).

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 7 września Nr. 207 Rok 1936

Poz. 372. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 25 sierpnia 1936 r. w sprawie podania o nadanie umowie zbiorowej z dnia 13 lipca 1936 r., ustalającej warunki pracy i płacy w przemyśle budowlanym, mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Wągrowca i pow. wągrowskiego.

z 8 września Nr. 208 Rok 1936

Poz. 373. Zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 31 sierpnia 1936 r. w sprawie wyboru radców przez społeczne organizacje rolnicze do rady Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

z 9 września Nr. 209 Rok 1936

C.

Bibliografia.

I. WYDAWNICTWA ZALECONE.

„Prawo budowlane i zabudowanie osiedli w nowym brzmieniu" G. Szymkiewicz.

Ukazało się wydawnictwo p. t. „Prawo budowlane i zabudowanie osiedli w nowym brzmieniu" w opracowaniu Gustawa Szymkiewicza Naczelnika Wydziału w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych (str. 247).

Praca ta zawiera treść prawa budowlanego i zabudowania osiedli z dnia 16 lutego 1928 r. w brzmieniu noweli z dnia 14 lipca 1936 r. z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych do przepisów budowlanych do dnia 26 czerwca 1936 r. z komentarzami i przepisami, mającymi związek z tematem zasadniczym (prawo wywłaszczeniowe, zabytki, budowa lotnisk, wykonywanie robót budowlanych i t. p.).

Pracę G. Szymkiewicza jako pożyteczną w urzędowaniu kodyfikację przepisów budowlanych zaleca się do użytku władz rządowych i samorządowych.

U w a g a. Książka w cenie zł. 6 (w oprawie zł. 7, przesyłka 1 zł.) do nabycia u autora: Warszawa I, skrzynka poczt. 395.

„Mieszkanie na wsi i w miasteczkach" Inż. arch. M. Heyman.

Nakładem Polskiego Towarzystwa Higienicznego wydana została praca „Mieszkanie na wsi i w miasteczkach" w opracowaniu inż. arch. Marcina Heymana z udziałem grona rzeczoznawców pod redakcją inż. Z. Rudolfa.

Wymieniona praca zawiera szereg wzorowo opracowanych projektów domów mieszkalnych wiejskich i miejskich zaaprobowanych i uznanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych za typowe z dokładnymi wskazówkami praktycznymi w postaci tablic kalkulacyjnych z wykazami potrzebnych materiałów dla każdego typu budynku, opisów planów, standaryzowanych szczegółów i t. p.

Praca inż. Heymana, jako przyczynek do udoskonalenia budownictwa wiejskiego i miejskiego, zaleca się do użytku władz rządowych i samorządowych, zwłaszcza wydziałów powiatowych i gmin wiejskich.

U w a g a: Książka w cenie 4 złotych do nabycia w Polskim Towarzystwie Higienicznym w Warszawie, ul. Karowa 31.

Drukarnia Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.